

5.

BESCHIEDEN BUDGETTEREN

Begroting en belasting

De SGP is voorstander van een kleine overheid en in het bijzonder van een bescheiden Europese overheid. De overheid dient verantwoord om te gaan met publieke middelen. Het gaat immers om geld, betaald door belastingbetalers. De SGP staat daarom voor een bescheiden Europese begroting, waarbij inkomsten en uitgaven zorgvuldig worden gewogen en de bestedingen correct en zinvol zijn. Op het gebied van belastingen moeten nationale regeringen exclusief verantwoordelijk blijven. Wat de SGP betreft worden de bevoegdheden van de EU op dat vlak niet uitgebreid, maar eerder ingeperkt.

Bescheiden EU-begroting

De SGP wil dat de Europese begroting beperkt blijft tot maximaal 1% van het Europese bruto nationaal product (bnp). Dat is een heldere grens en deze wordt al jaren voorgestaan door de zuinige, noordelijke landen. Bij het vaststellen van de nieuwe Europese meerjarenbegroting in 2027 wordt deze 1%-norm weer het uitgangspunt. Dat betekent dat er wat de SGP betreft met name gekort moet worden op de omvangrijke budgetten voor de structuurfondsen. De afgelopen jaren is er buiten het MFK een Herstelfonds gecreëerd ter waarde van ruim 800 miljard euro. De SGP heeft dat niet gesteund en zal zich blijven keren tegen eventuele nieuwe vergelijkbare plannen. Uitgangspunt moet zijn dat de EU ook bij crises eerst bestaande fondsen aanspreekt, voordat zij weer nieuwe maatregelen treft en fondsen in het leven roept. Een bescheiden begroting is nodig om ervoor te zorgen dat de EU zich concentreert op haar kerntaken. De SGP is in dit verband ook tegen een aparte begroting voor de eurozone. Dit zou immers resulteren in nog meer macht voor de EU en nog meer financiële en monetaire integratie. Wat de positie van nettobetalers

betreft, zoals Nederland, moet er een rechtvaardiger verdeling komen van baten en lasten over de lidstaten.

In het kort:

- ▶ De Europese begroting wordt beperkt tot maximaal 1% van het bnp en er komt geen aparte begroting voor de eurozone.
- ▶ Er komt een rechtvaardiger verdeling van baten en lasten over de lidstaten.

Geld goed besteden

Geld moet nuttig (doelmatig en doeltreffend) worden uitgegeven aan zaken waar samenwerking meerwaarde heeft, zoals aan het versterken van de interne markt en aan onderzoek en innovatie met een Europese toegevoegde waarde. Een belangrijk onderdeel waarop de SGP wil bezuinigen, zijn de Europese structuurfondsen. De structuurfondsen zijn bedoeld om nieuwe lidstaten gedurende een overgangperiode te helpen integreren in de interne markt, maar dreigen nu steeds meer een permanent karakter te krijgen. De SGP wil dan ook de omvang van deze fondsen halveren en die alleen aanwenden voor de armste regio's van lidstaten met een welvaartsniveau onder het EU-gemiddelde. Het doel moet zijn dat deze regio's zich economisch in de richting van het EU-gemiddelde kunnen

De SGP wil dat de Europese begroting beperkt blijft tot maximaal 1% van het Europese bruto nationaal product (bnp).

ontwikkelen. Op deze wijze kunnen de afdrachten van de lidstaten aan de EU worden verminderd. Het niet afgedragen geld kunnen de lidstaten vervolgens zelf, zonder tussenkomst van de EU, in hun eigen regio's besteden. Dat scheelt rondpompen van belastinggeld.

Europese structuurfondsen en onderzoeksprogramma's moeten primair als investeringsbudget worden gezien. Ze financieren grensoverschrijdende investeringen of investeringen met een duidelijke Europese meerwaarde, zoals transportcorridors, fundamenteel onderzoek en energienetwerken. Er moet scherp op worden toegezien dat de investeringen doelmatig en doeltreffend zijn. De SGP vindt dan ook dat lidstaten met een aangescherpte kosten-batenanalyse het nut van een project moeten kunnen aantonen. Kan de lidstaat niet voldoen aan dit nuttigheids criterium, dan moet de Europese subsidie teruggevorderd kunnen worden. De EU zou verder een hoop geld kunnen besparen door het aantal Europese agentschappen en adviescomités omlaag te brengen. Europese subsidies in het

sociale domein moeten worden vermeden, omdat dit beleidsterrein tot de exclusieve bevoegdheid van de lidstaten behoort. Vergoedingen voor leden van het EP worden gebaseerd op daadwerkelijk gemaakte kosten. Parlementsleden geven daarbij inzicht in hun uitgaven.

In het kort:

- ▶ De structuurfondsen worden gehalveerd en zijn alleen beschikbaar voor lidstaten die een welvaartsniveau hebben dat onder het EU-gemiddelde ligt.
- ▶ Europese agentschappen en adviescomités worden gefuseerd, afgeschaft of efficiënter gemaakt om zo geld te besparen.
- ▶ Europese subsidies in het sociale domein worden vermeden.
- ▶ Vergoedingen voor leden van het EP worden gebaseerd op daadwerkelijk gemaakte kosten en parlementsleden geven daarbij inzicht in hun uitgaven.

De EU zou een hoop geld kunnen besparen door het aantal Europese agentschappen en adviescomités omlaag te brengen.

Fraudebestrijding en controle

De SGP vindt het van het grootste belang dat Europees geld correct wordt besteed. Het gaat hier immers om geld van belastingbetalers. Jaar op jaar constateert de Europese Rekenkamer dat een te hoog percentage (hoger dan 2%) van het Europese geld niet op de juiste manier wordt besteed en verantwoord. Dat betekent niet automatisch dat er met dat Europees geld is gefraudeerd. Een belangrijke oorzaak van de fouten is namelijk de ingewikkelde regelgeving. De SGP wil daarom de regels voor EU-subsidies vereenvoudigen en onnodige administratieve lasten schrappen. Het toezicht op de besteding moet echter wel degelijk worden aangescherpt. In de eerste plaats moeten lidstaten zelf beter gaan controleren. Veel van de fouten kunnen namelijk door de lidstaten worden ontdekt en gecorrigeerd. Daarnaast moet de Europese Rekenkamer bij de controle op de bestedingen man en paard noemen: lidstaten moeten publiekelijk op de vingers worden getikt voor het niet correct besteden van Europees geld. Dan kunnen de nationale parlementen hun regeringen daar ook op aanspreken. De Europese Commissie is eindverantwoordelijk voor goed financieel beheer van de Europese begroting. Zij moet streng en rechtvaardig optreden bij misbruik van EU-geld en tegenwerking bij onderzoek naar de besteding. Het onderzoek naar fraude met EU-gelden wordt uitgevoerd door het Europees bureau voor fraudebestrijding (OLAF). Daarnaast heeft de EU een Europees Openbaar Ministerie

(EOM) ingesteld. De SGP is geen voorstander van verdere uitbreiding van de bevoegdheden van het EOM. Zijn mandaat blijft beperkt tot het gebied van grensoverschrijdende fraude met Europees geld en grootschalige btw-fraude. De Commissie moet EU-subsidies opschorten en terugvorderen van landen die EU-geld niet correct besteden.

In het kort:

- ▶ Regels voor EU-subsidies worden vereenvoudigd en administratieve lasten worden teruggedrongen. De EU ziet scherper toe op de doeltreffendheid van de bestedingen. Geld dat niet correct is besteed, wordt teruggevorderd. Er komen financiële prikkels voor lidstaten om financieel beheer te verbeteren.
- ▶ De Europese Commissie zorgt voor een gecoördineerde aanpak van het nog altijd veel te hoge foutenpercentage bij de besteding van de Europese fondsen zoals dat door de Europese Rekenkamer geconstateerd wordt.
- ▶ Het mandaat van het EOM blijft beperkt tot het gebied van grensoverschrijdende fraude met Europese fondsen en grootschalige btw-fraude en mag niet worden uitgebreid.

Transparantie

Belangrijk voor het goed kunnen controleren van de besteding van Europese fondsen is transparantie. Van alle Europese fondsen moet inzichtelijk zijn waar en waaraan het geld precies is besteed. Het kan daarbij niet zo zijn dat bijvoorbeeld op het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) andere bepalingen van toepassing zijn dan op het Herstelfonds. De SGP is er dan ook voorstander van dat de eindbegunstigden van het Herstelfonds, net als die van het GLB, openbaar gemaakt worden om zo fraude tegen te gaan.

Transparantie is ook belangrijk in het tegengaan van witwassen en terrorismefinanciering. Tegelijkertijd moeten we letten op de consequenties van Europese wetgeving op dit vlak. De wetgeving en de nationale uitvoering daarvan zijn op een aantal punten doorgeschoten. Stichtingen ervaren bijvoorbeeld grote moeite bij het openen van een bankrekening en banken zijn veel tijd kwijt aan klantonderzoek. Ook humanitaire hulp mag niet gehinderd worden door te vergaande antiwitwasregels. Bij wetgeving die witwassen en het financieren van terrorisme moet tegengaan, moet vooraf een toets plaatsvinden naar de daadwerkelijke toegevoegde waarde ervan en naar de gevolgen van de wetgeving voor de samenleving.

In het kort:

- ▶ In het kader van transparantie worden de eindbegunstigden van het Herstelfonds gepubliceerd.
- ▶ Bij wetgeving tegen witwassen en terrorismefinanciering wordt vooraf getoetst wat de toegevoegde waarde en de gevolgen voor de samenleving zijn.

Belastingen – bevoegdheid van de lidstaten

Directe Europese belastingen om de EU-begroting te financieren, zoals een Europese financiële transitietaks, zijn voor de SGP onacceptabel. De EU is permanent op zoek naar nieuwe eigen middelen. Hier is de SGP fel op tegen. Het recht om belasting te heffen komt exclusief de lidstaten toe. Hun soevereiniteit is hierbij in het geding. De EU heeft dat recht principieel niet. Daarnaast verliezen de lidstaten door de invoering van Europese belastingen hun greep op de Europese begroting. De huidige Europese belastingen, zoals douanetarieven, zijn tot stand gekomen door unanieme besluitvorming in de Raad. Die procedure moet wat de SGP betreft niet gewijzigd worden in goedkeuring door middel van een gekwalificeerde meerderheid. Indien er onverhoopt nieuwe voorstellen voor Europese belastingen voorliggen, moet er sowieso een mogelijkheid worden gecreëerd voor een opt-out. De SGP wil wel dat de lidstaten Europese afspraken maken over het eerlijk belasten van vliegers, accijns op kerosine en accijns op stookolie voor zeeschepen. Multinationale ondernemingen zijn zeer bedreven in het ontwijken van belastingen. Voor de SGP is het belangrijk dat ook mondiale ondernemingen een eerlijke bijdrage aan de totale belastingopbrengst leveren. De SGP wil daarom werk maken van uitvoering van het OESO-akkoord over het minimumtarief van 15% winstbelasting voor multinationals. Voor de SGP is het echter een onbegaanbare weg om die belasting door de EU te laten heffen. Het zijn de lidstaten die hun handtekening hebben gezet onder het akkoord. Daarom is het ook aan de lidstaten om het verdrag uit te voeren en de belasting te heffen. In Europees verband kunnen hier wel coördinerende afspraken over gemaakt worden, waarbij zoveel mogelijk aansluiting gezocht wordt bij de bepalingen uit het OESO-akkoord. Ook moeten multinationals verplicht worden om in hun jaarverslag aan te geven hoeveel procent belasting zij in totaal betalen over hun totale winst. Voor het publiek wordt dan duidelijk welke bedrijven belasting ontwijken.

Directe Europese belastingen om de EU-begroting te financieren zijn voor de SGP onacceptabel.

In het kort:

- ▶ Er komen geen nieuwe 'eigen middelen' voor de EU.
- ▶ De besluitvorming met unanimititeit rondom belastingen blijft ongewijzigd.
- ▶ Er komt een mogelijkheid voor een opt-out bij nieuwe Europese fiscale regelingen.
- ▶ Er komen Europese afspraken over het eerlijk belasten van vliegreizen en accijns op kerosine. De heffing hiervan wordt door de lidstaten uitgevoerd.
- ▶ De lidstaten voeren het OESO-akkoord over de 15% winstbelasting voor multinationale ondernemingen uit. De EU hoeft hier niet tussen te zitten.
- ▶ Er komt een EU-regel voor multinationale ondernemingen, die inhoudt dat zij het totale belastingbedrag dat zij betalen over hun totale winst, publiceren in hun jaarverslag.

Eigen middelen

Eigen middelen zijn inkomsten die voortkomen uit afspraken in het kader van het communautaire beleid. Dat wil zeggen: beleid waarvan de lidstaten bevoegdheden hebben overgedragen aan de Europese Unie. Voorbeelden hiervan zijn landbouwheffingen op producten uit derde landen, douanerechten die in de lidstaten worden geheven op invoer uit derde landen en een percentage van de btw-opbrengsten. Ook moeten de lidstaten een nationale bijdrage betalen op basis van niet-gerecycleerd plastic verpakkingsafval. Dit vormt een nieuw eigen middel voor de EU. De EU wil daarnaast haar eigen middelen uitbreiden door bijvoorbeeld een belasting op financiële transacties.

